महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ,
पुणे विभागीय मंडळ, पुणे ४११ ००५.

क्रमांक पुविमं / माध्यमिक–क / 4181
पुणे–411005.
दिनांक– 05 / 12 / 2022.
07

महत्वाचे तातडीचे

प्रति,
मुख्याध्यापक,
सर्व मान्यताप्राप्त माध्यमिक शाळा
पुणे ,अहमदनगर, सोलापूर .

विषय–माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा (इ.10वी) परीक्षेतील दिव्यांग विद्यार्थ्यांच्या सवलतीबाबत...
संदर्भ–क.रा.मं. / परीक्षा–5 / 6218 पुणे दिनांक 10 / 11 / 2022.

उपरोक्त विषयाच्या अनुषंगाने आपणास कळविण्यात येते की, उपरोक्त संदर्भिय पत्राद्वारे माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा (इ.10वी) मार्च 2023 परीक्षेसाठी दिव्यांग विद्यार्थ्यांना द्यावयाच्या सवलतीबाबत शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार यापुर्वी क्रमांक पुविमं / शाखा क / दिव्यांग / 3107 दिनांक–11 / 10 / 2022 च्या परिपत्रकाद्वारे प्रस्ताव सादर करण्याविषयी कळविलेले आहे. त्यामध्ये सर्व फॉर्मचे नमुने दिलेले आहेत.

मात्र इतर आजार असलेल्या विद्यार्थ्यांकरिता नमुना फॉर्म उपलब्ध नसल्याने जिल्हा चिकित्सक, जिल्हा सामान्य रूग्णालय यांच्याकडे स्वाक्षरी व शिक्का घेण्यासाठी दिव्यांग विद्यार्थी गेल्यास त्यांना स्वाक्षरी व शिक्का मिळण्यास अडचणी निर्माण होत आहेत. अशा दिव्यांग विद्यार्थ्यांबाबत शासन निर्णयातील संस्थांनी दिव्यांग विद्यार्थ्यांना दिव्यांगत्वाचे कायमस्वरूपाचे किंवा काही आजारात भविष्यात बदल होणार असेल तर विहित मुदतीचे प्रमाणपत्र दिलेले असते, सदर प्रमाणपत्र संबधित मुख्याध्यापक यांनी प्रमाणित करून त्याची सत्यप्रत जोडून शिफारसीसह व आवश्यक त्या कागदपत्रासह प्रस्ताव मंडळाकडे पाठविण्यात यावा. शासन निर्णयानुसार देय असणाऱ्या सवलती दिव्यांग विद्यार्थ्यांना देण्यात येतील. सदरची कार्यवाही फेब्रुवारी–मार्च 2023 परीक्षेपासून करण्यात येत आहे.. सोबत जोडलेल्या 21 आजारांच्या व्यतिरिक्त केवळ विहीत नमुन्यातील फॉर्म नसल्याने कोणताही विद्यार्थी सोयी सवलतीपासून वंचित राहू नये याची दक्षता घ्यावी.

सोबत 1 ते 21 आजारांचे प्रमाणपत्र देणाऱ्या संस्थांची यादी असलेला तक्ता सुलभ संदर्भासाठी जोडला आहे.

(अनुराधा ओक)
विभागीय सचिव,
पुणे विभागीय मंडळ,
पुणे–411005.

प्रत माहितीस्तव व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी
1.विभागीय शिक्षण उपसंचालक, पुणे विभाग, पुणे.
2.शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) जिल्हा परिषद पुणे, अहमदनगर ,सोलापूर

शासन निर्णय क्र.अप्रवि-2018/प्र.क्र.46/आरोग्य-6, दिनांक 14.09.2018

Annexure.:-6

Chart Showing the institutes to be designated to issue disability certificate for different disability type.

Serial No.	Type of Disability	Whether it is possible to issue cerificate ?										
		Govt/Municipal Medical college	District Hospital	General Hospital	Sub - District Hospital	Rural Hospital*	Orthopedic Hospital	AYJNIHI Bandra	AIIPMR HajiAli	Non Traching Municipal hospitals	Specialist /Technician necessary for Certification	Remark if any
1	Blindness	Yes	Yes	Yes	Yes	No	No	No	No	Yes	Opthalmologist/ Opthalmic officer	Opthalmologist should be compulsory
2	Low-vision	Yes	Yes	Yes	Yes	No	No	No	No	Yes	Opthalmologist/ Opthalmic officer	Opthalmologist should be compulsory
3	Leprosy Cured Patients	Yes	Yes	Yes	No	No	No	No	No	No	Physician/ Darmatologist	Also at Leprosy Hospital Kondhwa Pune
4	Hearing Impairment (Deaf and hard of Hearing)	Yes	Yes	Yes	No	No	No	Yes	No	No	ENT Surgeon/ Audiologist	AYJNIHI Bandra is final authority in dispute cases
5	Locomotor Disabiliy	Yes	Yes	Yes	Yes	No	Yes	No	Yes	Yes	Orthopedic Surgeon	AIIPMR Haji Ali has domain of all the state. For RH Orthopedic Surgeon should be made available on deputation
6	Dwarfism	Yes	Yes	Yes	No	No	No	No	No	No	Psychiatrist and Physician	Psychiatrist and Physician is must to isseu these certificates.
7	Intellectual disability	Yes	Yes	Yes	No	No	No	No	No	No		
8	Mental illness	Yes	Yes	Yes	No	No	No	No	No	No		
9	Autism Spectrum Disorder	Yes	Yes	Yes	No	No	No	No	No	No		
10	Cerebral Palsy	Yes	Yes	Yes	No	No	No	No	No	No		
11	Mascular Dystrophy	Yes	Yes	Yes	No	No	No	No	No	No		
12	Chronic Neurological Conditions	Yes	No	No	No	No	No	No	No	No	Neurologist	
13	Specific Learning Disabilities	Yes	Yes	No	No	No	No	No	No	No	Paediatrician/Psychiatrist/Clinical Psycologist and Special Educator	Special Educator to be taken from Education Department

Annexure.:-6

Chart Showing the institutes to be designated to issue disability certificate for different disability type.

Serial No.	Type of Disability	Whether it is possible to issue cerificate ?										
		Govt/Municipal Medical college	District Hospital	General Hospital	Sub - District Hospital	Rural Hospital*	Orthopedic Hospital	AYJNIHI Bandra	AIIPMR HajiAli	Non Traching Municipal hospitals	Specialist /Technician necessary for Certification	Remark if any
14	Multiple Sclerosis	Yes	Yes	No	No	No	No	No	No	No		Physician must be available
15	Speech and Language Disabiliy	Yes	Yes	No	No	No	No	Yes	No	No	ENT Surgeon/ Audiologist/ Speech Therapist	AYJNIHI Bandra is final authority in dispute cases
16	Thalasemia	Yes	Yes	No	No	No	No	No	No	No	Physician	Electophoesis , Solubility test must be available
17	Haempholia	Yes	Yes	No	No	No	No	No	No	No		
18	Sickle Cell Anemia	Yes	Yes	No	No	No	No	No	No	No		
19	Multiple Disabilities including deaf blindness	Yes	Yes	Yes	No	No	No	No	No	Yes	Opthalmologist/ ENT Surgeon and others as the case may be	Two or More Specialists of different specialities must be available
20	Acid Attack victims	Yes	Yes	Yes	No	No	No	No	No	No	Surgeon/Plastic Surgeon (optional)	Surgeon / plastic Surgeon needed to certify
21	Parkinson's disease	Yes	No	No	No	No	No	No	No	No	Neurologist /Physician	Neurologist / Physician Must be available.

*** For Rural Hospital certificates can be issued depending on availability of Specialist.**